

TÁJÉKOZTATÓ ÉS JAVASLATOK

Kedves Vizsgázó!

Az ELTE Fordító- és Tolmácsképző Tanszékén szervezett országos tolmácsvizsgák célja, hogy a tolmácsolás területén **valós tapasztalattal** rendelkező személyek szaktudását oklevéllel igazolja. A tolmácsolás ugyanis a pusztán nyelvismereten túlmutató szakma, így gyakorlásához elengedhetetlen bizonyos fogások, stratégiák és minőségi követelmények ismerete. **A vizsga során a bizottság a vizsgázók teljesítményét a nyelvi közvetítés nemzetközi standardjainak megfelelően értékeli. Amennyiben nem biztos benne, hogy Ön is ezeket a szakmai előírásokat követi, vagy szívesen áttekintené ezeket rendszerezett formában, javasoljuk, tájékozódjon a bőségesen elérhető szakirodalomból** (pl.: Szabari Krisztina: *Bevezetés a tolmácsolás elméletébe és gyakorlatába*; G. Láng Zsuzsa: *Tolmácsolás felsőfokon*, Roderick Jones: *Conference Interpreting Explained*).

A vizsga sikeres teljesítéséhez elengedhetetlen, hogy tájékozódjon a vizsga részfeladatairól. Kérjük, a vizsga szintjének kiválasztásakor mérlegelje, van-e valós jártassága az adott szinthez tartozó részfeladatok végrehajtásában! **Olyan szintű vizsgával próbálkozzon, amelynek feladatait szakmai tapasztalataiból már jól ismeri**, az azokhoz szükséges tolmácsstratégiáknak birtokában van. Különösen igaz ez a konzekutív tolmácsolásra, amelynek végrehajtása jól bejáratott jegyzetelési technika nélkül nem lehetséges.

Kérjük, anyanyelveként azt a nyelvet jelölje meg, amelyet a legmagasabb szinten, legárnyaltabban, professzionális vagy éppen stresszt okozó helyzetekben a legnagyobb könnyedséggel használ. A nemzetközi gyakorlatnak megfelelően a tolmács minősítés megszerzéséhez a vizsgán használt két munkanyelve közül legalább az egyiknek anyanyelvi szintűnek, vagyis választékosnak és nyelvtani szempontból kifogástalannak kell lennie.

A szóbeli tolmácsvizsga feladatai:

I. szint: összekötő tolmácsolás

1. Rövid beszélgetés idegen nyelven
2. Blattolás idegen nyelvről anyanyelvre
3. Szerepjáték: rövid párbeszéd összekötő tolmácsolása

II. szint: szaktolmácsolás

1. Rövid beszélgetés idegen nyelvre
2. Blattolás idegen nyelvről anyanyelvre
3. Konzekutív tolmácsolás (3-4 perces beszéd jegyzeteléssel) anyanyelvről idegen nyelvre
4. Konzekutív tolmácsolás (3-4 perces beszéd jegyzeteléssel) idegen nyelvről anyanyelvre

III. szint: konferenciatolmácsolás

1. Konzekutív tolmácsolás (3-4 perces beszéd jegyzeteléssel) anyanyelvről idegen nyelvre
2. Konzekutív tolmácsolás (3-4 perces beszéd jegyzeteléssel) idegen nyelvről anyanyelvre
3. Szinkrontolmácsolás (tolmácskabinban) anyanyelvről idegen nyelvre
4. Szinkrontolmácsolás (tolmácskabinban) idegen nyelvről anyanyelvre

Rövid beszélgetés idegen nyelven: a vizsgázó tanúbizonyságot tesz arról, hogy valóban folyékonyan és világosan beszél az adott idegen nyelvet. Saját életéről, munkatapasztalatairól, illetve a munkanyelvei által érintett országok aktualitásairól kaphat kérdéseket. Az elkövetett nyelvi hibáknak nem szabad az érthetőség rovására menni, a figyelmet a mondanivalóról tartósan elterelni.

Blattolás: a vizsgázó idegen nyelvű írott szöveget (jellemzően újságcikket) azonnal, várakozás nélkül szóban anyanyelvére fordít. Az elhangzottaknak folyékonyak, logikusnak, világosan érthetőnek kell lenniük, jelentésük meg kell, hogy egyezzen az eredeti szöveg jelentésével.

Összekötő tolmácsolás (szerepjáték): a rövid szerepjátékban a vizsgázó alakítja a tolmács szerepét. Valamilyen, a munkanyelvei szempontjából releváns szituációban kell rövid, néhány mondatos, maximum 1-1,5 perces szakaszokat jegyzetelés nélkül visszaadnia, a párbeszéd helyzetnek megfelelően váltakozó nyelvi irányban, azok elhangzását követően. Számokat, felsorolásokat, neveket jegyzetelhet.

Konszekutív tolmácsolás: 3-4 perces, megszakítás nélkül végighallgatott beszéd tolmácsolása jegyzeteléssel. A tolmácsolt verzió nem lehet hosszabb az eredetinél, nem tartalmazhat jelentős kihagyásokat, félrefordításokat, sem betoldásokat. A feladat sikeres végrehajtásához valós gyakorlattal kell rendelkezni a jegyzetelés technika terén. Kérjük, hozzon magával tollat, és egy olyan jegyzetfüzetet, amelyet a konszekutív tolmácsoláshoz máskor is használni szokott!

Szinkrontolmácsolás: a vizsgázó tolmácskabinban, a beszéd elhangzásával egy időben tolmácsolja az elhangzottakat.

Köszönjük, hogy elolvasta a tájékoztatónkat, a vizsgához pedig sok sikert kívánunk!

**Alulírott ..... aláírással tanúsítom, hogy a
„Tájékoztató és javaslatok” tartalmát megismertem, magamra érvényesnek elfogadom.**

Dátum:.....

Aláírás:.....